

21.4.2017

Sändning av litiumackumulatörer och -batterier

Avsändaren svarar för rätt klassificering och den förpackning, den märkning och de handlingar som denna kräver i enlighet med gällande lagstiftning om Transport av farliga ämnen, dvs. TFÄ-lagstiftning.

Akkumulator- och batterityper

Litium är en metall som i en reaktion med vatten ger upphov till explosiv vätgas. I transportbestämmelserna delas Litiumackumulatörerna och -batterierna (nedan ackumulatörer) in i metallackumulatörer och jonackumulatörer. För båda finns separata bestämmelser enligt strukturen och säkerhetsåtgärderna.

- Litiummetallackumulatörerna (UN 3090) är i allmänhet inte laddningsbara. Ett knappbatteri är ett typiskt exempel (klockor, kalkylatorer). Vid en brand är det besvärligare att släcka litiummetallackumulatörer än jonackumulatörer.
- Litiumjonsackumulatörer (UN 3480) är i allmänhet laddningsbara. Ett typiskt exempel på litiumackumulatörer är batteriet i en mobiltelefon. Större ackumulatörer används som strömkälla för olika apparater.
- Båda ackumulatortyperna har fått andra UN-nummer för att beskriva situationer där de inte sänds separat, utan har förpackats med apparaterna eller installerats i apparaten (UN 3091 och UN 3481).
- Genom lagsstiftning har det till exempel blivit lättare att sända konsumentelektronik.

Villkor för befrielse från TFÄ-bestämmelserna

En försändelse kan befrias från TFÄ-bestämmelserna om den uppfyller samtliga villkor som beskrivs nedan om 1. mängd/effekt, 2. förpackning och 3. märkningar. Om något av dessa villkor inte uppfylls, behandlas försändelsen som en TFÄ-försändelse.

1. Obetydlig litiummängd eller låg effekt i cellen eller ackumulatören

Litiummängden i en cell eller ackumulatör anses vara obetydlig och effekten låg om mängden är följande:

- Litiummetall- eller litiumlegeringscell: högst 1 gram litium
- Litiummetall- eller litiumlegeringsackumulatör: högst 2 g litium
- Litiumjonscell: nominell effekt 20 Wh
- Litiumjonsackumulatör: total nominell effekt 100 W

21.4.2017

I fråga om värdena underskrider praktiskt taget samtliga litiumackumulatörer som används i konsumentelektroniken gränserna, om det inte är fråga om till exempel ackumulatören i en särskilt effektiv bärbar dator. Effekten i apparater i professionellt bruk överskrider i allmänhet gränsen för befrielse.

2. Stadig förpackning

Särskilda bestämmelser har meddelats för sändning av ackumulatörer som har *installerats* i en apparat än för ackumulatörer som sänds åtskilda från apparater.

- En ackumulatör som har installerats i en apparat är i allmänhet välskyddad, men cellerna eller ackumulatörerna måste ändå skyddas mot skador och kortslutning. Dessutom ska en ofrivillig start av apparaten förhindras.
- Celler och ackumulatörer som är åtskilda från apparaterna ska förpackas i en innerförpackning som skyddar cellen eller ackumulatören helt och hållet. Dessutom ska en tillräckligt hård och hållbar ytterförpackning användas. En eventuell kortslutning i apparaten ska också förhindras.

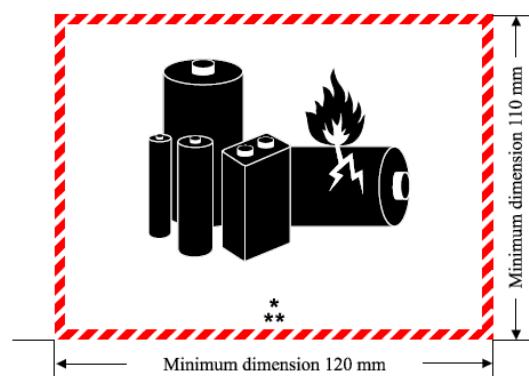
Förpackning, vilket inkluderar ackumulatörer utan apparat, får väga högst 30 kilogram.

3. Ändamålsenlig märkning

Förpackningen kräver inga märkningar, om den innehåller knappbatterier (inklusive kretskort) som har installerats i apparater eller högst fyra celler installerade i apparater eller högst två ackumulatörer installerade i apparater.

Varje förpackning som innehåller enskilda ackumulatörer eller mer än fyra celler installerade i apparater eller mer än två ackumulatörer installerade i apparater ska märkas med litiummärke.

Försändelsen kräver märkningar, om den innehåller mer än två förpackningar som innehåller mer än fyra celler eller mer än två ackumulatörer installerade i apparater.

* plats för UN-numret (n) ** plats för telefonnummer

21.4.2017

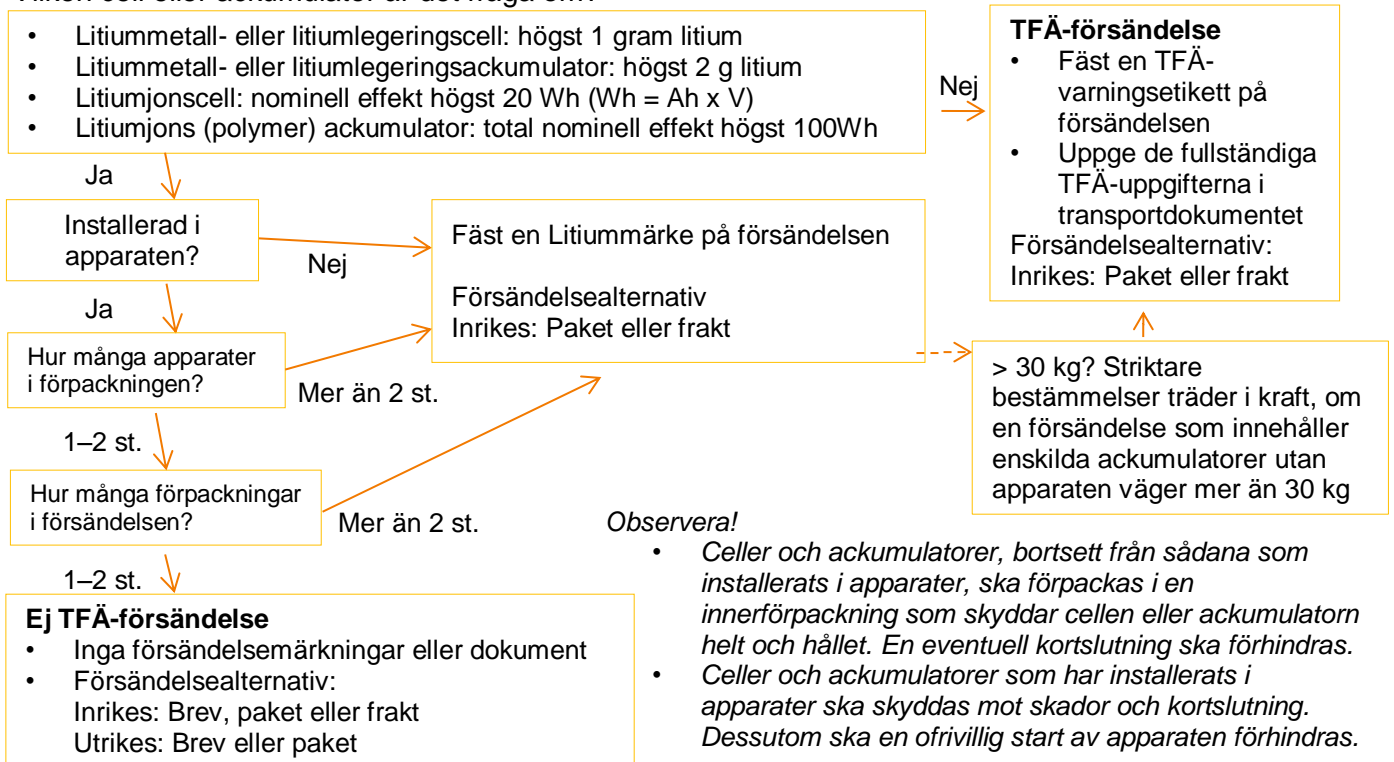
Exempel

För en enskild telefon som har en ackumulator inuti behövs inte någon av de ovan nämnda märkningarna. Telefonen kan sändas inrikes med brev-, paket- och frakttjänsten och utrikes med brev eller pakettjänst.

I fråga om en enskild telefonackumulator eller en telefon med vilken en ackumulator har förpackats (till exempel en försäljningsförpackning) ska märkas med ett litiummärke. Inrikes kan den sändas med brev-, paket- eller frakttjänsten. Observera att de är förbjuden att sända som internationella postsändning (brev, Postpaket eller EMS).

Snabbinstruktion

Vilken cell eller ackumulator är det fråga om?

Försändelser som överskrider de gränser som nämns i anvisningen omfattas av striktare TFÄ-bestämmelser. Avtala om sändning av dessa eller transport av ackumulatörerna för förstöring separat med vår rådgivare.

OBS: Tillverkaren som identifierat litiumackumulatörer som defekta på grund av säkerhetsskäl eller ackumulatörer som har blivit skadade, får inte transporteras.

Ytterligare information

Mer information om sändning av farliga ämnen lämnas av Postis kontaktperson eller TFÄ-säkerhetsrådgivaren Pauliina Auveri, tfn 020 452 0092, pauliina.auveri@posti.com och vår kundtjänst:

Kundtjänst för konsumenter 0200 27100, kundtjanst@posti.com
 Företagskundtjänst 0200 75000, foretagskundtjanst@posti.com

*TFÄ, dvs. transport av farliga ämnen

Källor

Lagsamling: ADR 2017